

Nr. 10 (10)

Tālava

TEVZEMEI UN BRIVIBAI

LATVIJAS TAUTAS FRONTES
VALMIERAS RAJONA NODAĻAS INFORMATĪVAIS BIĻETENS

TRESDIEN, 1989. GADA 27. DECEMBRĪ

CENA 20 kapeikas

Marta Grīnvalde

ZIEMASSVĒTKOS

«Tici uz gaismu, kamēr vēl
gaisma.»
Lūdzies un sauci, un aicini,
sirds, —
Debesu dāvana — Ziemsvētku
gaisma
Sonakt lai šurpu pār pasauli
mirdz.

Daudzajos gadus kā seņene klājš
Pāri mums melu un tumsības
klāsts.
Bez sveču liesniņas tumsās bij
majas,
Aizmirsts bij' sensenais
Ziemsvētku stāsts.

Varbūt pēc daudzām tumsības
gadiem
Sovakar ļaudis uz Dievnamu
trauks
Un pēc gaismas, kas zudusi bija,
Atkal cilvēku dveseles sauks...

Mīlie līdzilvēki!

«Tālava» un LTF rajona
nodaļas valde sveic jūs Zie-
massvētkos un tuvejā ga-
du mījā, novēlot stipru gribu,
labu veselību, iejutību citam pret
citu un ļoti labu sadzīvošanu ar
savieņiem tuvākajiem. Lai Dievs dod
mums spēku un pacietību. Būsim
laimīgi!

I. V.

Nodibināts koordinācijas centrs

Politiskā attīstība kļūst arvien dinamiskāka, un šajos apstākļos aizvien grūtāk kļūst operatīvi reaģēt uz notiekošo. LNNK, VAK un LCTAL Valmieras rajona nodaļas izveidojušas koordinācijas centru, lai konsolidētu organizāciju spēkus un spētu operatīvi atsaucēties uz notiekošajiem procesiem. Centrs darbojas dibinātājorganizāciju programmatiskos dokumentu un atsevišķu lēmumu ietvaros.

Jūs mums rakstījāt...

Piekto mēnesi pie lasītājiem do-
das «Tālava». Un tā nu ir iznā-
cis, ka notikumu un arī iesniegto
materiālu apjomīgā klāsta dēļ vēl
neesam pa istam ielūkojušies jūsu
vēstulēs. Vispirms — paldies par
visām vēstulēm! Paldies par jūsu
telefona zvaniem ar ierosmēm!

Kā liecina atsauksmes, tieši jūsu
interese par iesāktu atmiņu
stāstu «Gads Valmieras cietumā»,
valrākkārt lasītāji jautājuši, vai
būs turpinājums (jo tika norādīts,
ka tas būs). Jā, M. Grīnvaldes at-
miņas publicēsim pilnībā. Jūs baži-
jaties, vai nav aizliegta turpmākā
publicēšana. Gluži vienkārti «Tāla-
vas» lappuses bieži vien izrādās
par knāpām, lai tajās iedabūtu visu,
kas ir redakcijas mapē un kas
tobrī ir vissargākais.

Saņemam atsauksmes arī par
publicētajiem represēto rakstiem
«Sīe vārdi apšūds». Izrādās, arī
jūs paši, tie, kuri piedzīvoja baigo
gadu izvešanu, mēģināt veidot
savas atmiņu mozaikas, cenšoties
piarakstīt tos, kuru likteņi ir vel-
dojušies vai izdzīvojuši turpat jūsu
kaimiņos. Tādu vēstuli saņēmām arī
no A. Kriķi. Viņš raksta:

«Nosūtu jums manā rīcībā eso-
šās ziņas par manos rados un tā
laika kaimiņos esošajiem nevaini-
gajiem cilvēkiem, kuriem nācās iet
Golgātas ceļu.

1) 1941. g. 14. jūnijā tika are-
stēta mūsu Zariņu mājas kaimiņie-
ne Ada Grigore ar diviem maziem
berniņiem Marsēnu pagasta Sima-
ņos. Viņās vīrs toreiz kaut kādu
iemeslu deļ nebija mājās un tā
palika dzimtenē. Viņš nodzīvoja
vēl visu vācu laiku kā brīvs pilso-
nis, pēc tam slapstījās kaut kur
Baižkalnā un 1948. g. beigās tika
nošauts. Liekas, ka Ada ar ber-
niņiem atgriezās dzimtenē.

2) Taja pašā laikā izsūtīja no
4 km attāļiem Liepas Kalačiem
dzimnieka Veidenbauma tuviniekus.

3) 1941. gada, domāju, ka tas
bija jūnijā, Valmieras cietumā zve-
riski nobēdēja Strencu pilsētas
galvu — Kārlī Sūberu.

4) 1944. g. 10. oktobrī apcietinā-
ja no Marsēnu pagasta Zariņiem
manu vecāko brālī Visvaldi Jāni
Kriķi, dzimis 1905. g. 25. augustā,
un ievietoja Valmieras cietumā,
Līdz savai nāvei, 1946. g. 27. mar-
tam, viņš pabijis Cesu, Rīgas, Ar-
hangeļskas un Krasnojarskas cie-
tumos, Krasnojarskā arī miris.

5) Tapat 1944. g. beigās tika
apcietināti Lejas Zariņu kaimiņi
Pēteris Abols no Simaņiem, Her-
manis Abols no Perendēm, Ozoliņš
no Leimapiem. Pēc vietejo nostā-
stiem vēl kāds Abols, Grigors, Ap-
site, Frikmanis, Kamaldnieks, Luk-
stiņš, Puriņš, Bērziņš, Pengurs
u. c., pavisam kādi 37 Marsēnu
saimnieki tika apcietināti.

6) 1949. g. 25. martā tika ie-
sviests ragavās un izsūtīts smagi
slimais, var teikt, uz naves gultas
gulošais Jānis Kriķis, mans tēvs.
Dzimis 1869. g. 24. jūnijā. Visu
garo ceļu nesapņemdams nekādu
medicīnisko palīdzību, ceļa galā
1949. g. 10. maijā miris. Izsūtīta
sieva un vedekla kaut kā ar mo-
kāmu viņu aprakūšas. Līdz ar Jāni
Kriķi izsūtīti arī Paulīne Kriķe —
mana māte, dzimusi 1879. g. 1.
martā, Vera Kriķe — brāļa Laimo-
ņa sieva, dzimusi 1907. g. 26. jan-
vārī, un viņas bērni — Vilnis Kri-
ķis, dzimis 1939. g. 23. novembrī,
Māra Kriķe, dzimusi 1941. g. 27.
jūlijā, Juris Kriķis, dzimis 1944. g.
17. jūlijā. No šiem minētajiem se-
šiem cilvēkiem šodien vēl dzīvi ir
Vilnis un Juris Kriķi.

7) Tapat 1949. g. 25. martā no
Liepas pagasta Juļām tika izsūtīts
maksiniekis Augusts Juļa — ma-
nas mātes brālī — ar savu sievu.
Viņiem laimējās Sibīrijā izdzīvot
un atgriezties dzimtenē, tikai viņi,
tapat kā pārejie, netika vairs sa-
vās iztukšotajās mājās.

8) Taja pašā laikā ceļu uz Si-
biriju meroja Mile un Valdemārs
Celmiņi, Valdemārs ceļu neizturē-
ja un, nemonācis galā, mira.»

Varbūt tagad, pārļāstos šo vēstu-
li, jums liekas: nu kam gan vāja-
dzīgs šāds sauss uzskaitījums. Bet
padomāsim, ka aiz katra šeit uz-
skaitītā cilvēka vārda ir kādas dzī-
ves, arī neizdzīvotas dzīves, stāsts.
Par nākošo vēstuli kopu varētu
teikt — pārdomas par mūsu lūgti-
bību, cik mūsos vēl ir senču spēka,
gara brīvības un dveseles gaishuma.

ČETRAS BALSIS VĒLĒŠANĀS

21. vēlēšanu apgabalā balotējas
jurists LTF rajona valdes loceklis
Edvins Balodis. Viņš balsošana
iegūva 49,5%, tikai četrus balsu
pietruka, lai viņš tiktu ievēlēts par
deputātu. Tā ka arī otra kandidā-
te neiegūva nepieciešamo balsu
skaitu, 4. februārī šajā apgabalā
notiks atkārtotas vēlēšanas. Ed-
vina Baloža kandidāturu LTF no-
daļas valde šini apgabalā izvirzīja
atkārtoti. Viņš atbildeja uz vairā-
kiem mūsu jautājumiem.

— Vēlēšanu lētās jūs jau esat
guvis pieredzi, bet vai par depu-
tāta kandidātu tiekat izvirzīts pir-
mo reizi?

— Jā, šajās vēlēšanās es pirmo
reizi tiku izvirzīts par deputāta
kandidātu. Stagnācijas gados depu-
tāta korpusu formēja pēc noteik-
tām pazīmēm, un es, būdams bez-
partijiskais, valdsošajai partijai ne-
biju vajadzīgs kā deputāts. Toti-
es neskaitāmas reizes esmu bijis
iecirņņa vēlēšanu komisiju sastā-
vā. Zinu visu iepriekšējo vēlēšanu
«virtuvī» — kā tika sasniegti misti-
skie 99,9 vai pat visi 100 procenti.
Es personiski pret savu sirds-
apziņu nesmu rīkojies un nesmu
pieļāvis nelikumības.

— Jūsu spilgtākie iespaidi no
iepriekšējām balsošanas reizēm.

— Atceros, kā notika balsošana
par «latviešu tautas pārstāvi Aug-
stākajā Padomē» Soboļevu. Kāds
tik spiediens no «baltās mājas»
nebija jāiztur, lai nepieļautu cen-
tram vēlamu 99,9 procentu sasnie-
šanu. Darīts tika viss, lai būtu vi-
cien vēlami rezultāti. Es kā ko-
misijas sekretārs nepakļāvos spie-
dienam, un vēlēšanu rezultāti vil-
toti netika. Līdz ar to mūsu ieci-
rknis neļāva arī rajonam kopuma
sasniegt 99,9 procentus.

Tapat — vietejo padomju vēlē-
šanās 1987. gada jūnijā. Toreiz
pieprasīja, lai otrā dienā tiktu ie-
sniegti saraksti par tiem, kas ne-
balsoja. Cik atceros, mūsu iecirkni
tadu bija pari simtam, līdz ar to
balsojāju procenti bija zem 90.
Pēc būtības nevienam nav tiesību
pieprasīt šādus sarakstus un jeb-
kāda veida iedarboties uz vēlētā-
ju, kurš nebalso. Tas viss vēl no-
lika gadu pirms Atmodas sākuma
un prasīja drosmi no komisijas
locekļiem.

Lai nepieļautu dažādus veltio-
mus un nelikumības, ir nepiecie-
šams ieviest balsošanas mašīnas.
kā tas ir ASV un citās vadošajās
lielvalstīs. Bez tām viss balsoša-
nas iznākums ir atkarīgs no ieci-
rņa komisijas sirdsapziņas un go-
dīguma.

— Jūsu apgabals taču atšķiras
no citiem?

— Atklāti runājot — apgabals
ir grūts. Man lika arī manīt, ka
esmu ielauzies cītos mežību lau-
kos, jo šeit it kā esot VSSR
ietekmes sfēra. Apgabalā ietilpst
rūpniecības abas lielas kopītnes un
dzīvojamās mājas. Vairāk neka
trešdaļa ir ciitautību iedzīvotāji.
varbūt arī tāpec tika svītroti abi
latviešu kandidātu uzvārdi. Nevie-
nā apgabalā nebija tā, ka vēlēša-
nās nepiedalījās 250 vēlētāji, tas
ir savdabīgs «rekords». Ja nebū-
tu bijuši 27 nederīgi biļeteni —
tajos bija atstāti abi uzvārdi —
vēlēšanas nevajadzētu atkārtot.

Varu piebilst, ka mana platforma
paliks iepriekšējā — cīņa par tie-
sisku un demokrātisku valsti, par
brīvu un neatkarīgu Latvijas Re-
publiku. Domāju, ka šajā darbā
mana jurista pieredze un zināša-
nas ļoti palīdzēs.

O. Ozoliņš savā diezgan apjomi-
gā vēstulē sniedz interesantus
secinājumus un vēsturiskus datus
par Tālavas novada un arī Valmie-
ras pagātni:

«Par savas tautas valodas sa-
glabāšanu mes cināmies, taču to
nevar teikt par vēsturi. Rūgta pa-
tiesība ir tā, ka latviešu tautas
vēsture arvien vairāk tiek aizplūda
ar importētām vērtībām, lai ba-
gātīnātu šķietamo latviešu tautas
vēstures nabadzību, tādējādi latviešus
kā tautu padarot arvien jaunākus.
Tas notiek laikā, kad pasaules sen-
valodu pētnieki vairs nešaubās, ka
latvieši runā vienā no visnenākā-
jām valodām, kurā ir daudz liecību
par tikpat senu kultūru.» Blakus
pārdomām par latviešu tautu, tas
vēsturi un vietu pasaules kontek-
stā O. Ozoliņš sniedz arī konkrē-
tus faktus:

«Skumīgi ir domāt, ko daudzām
izsaka Tālavas vārds. Būtbūt neko.
Valmieras sākumi tiek meklēti un
salsīti ar svešzemnieku uzkundzē-
šanas, kad viņi šeit uzēla savu
dievturības kulta namu un vēstū-
res dokumentos ierakstīja, ka tas
noticis 1282. gadā. Bet arhitektu
arhīvos ir atrodamī dokumenti
arābu ceļotāja Ibn Idrīsi ceļojumu
aprakstu veidā, kuros minēta
ugunspielūdzēju zeme tālu zieme-
los un viņu pilsēta Bolmare jau
1158. gadā. Tradicionālos viedokļu
karus vajadzētu pieklusēt Elku
kaimiņā Valmieras Kultūras un at-
pūties parkā. Šeit arheoloģiskie ie-
rakumi uzrādījuši ugunsgrāmu sār-
ta pēdas.(.) Ši vēsturiski vē-
skaidrojama vieta bija daudzos

vēstures posmos labi redzama gan
no nocietinātās apmetnes Lucas
kalnā, gan arī no senās tirgoņu
lauvu piestātnes Gaujas līkumā.
Ilelājā ūdens ceļā no Rīgas senpi-
lēšās uz krievu zemem. Varbūt tie-
ši šeit Ibn Idrīsi redzēja iedegto
svēto uguni?(.) Elku kalniņš ir
jāatdod latviskajai kultūrai un ne
tikai tai vien. Cits jautājums, vai
vietas nosaukums ir vēsturiski pa-
reizs. Bet tas jau vedina uz pir-
mo soli ceļā uz Eiropas senlieku
dzīvē. Tapat Latvija, tepat vien
Valmiera, kur vēl nav miris Tāla-
vas vārds.»

Mūsu tautas vēsturei savā vē-
stulē pievērsās arī Arvids Gaile,
Tiesa gan, viņš savas pārdomas
izsaka par krietiņu tuvāku vēstū-
res posmu. Rūgta ir viņa atziņa:

«Skaisti jau ir teikts — brīvprā-
tīgi! Bet ko toreiz nozīmēja «brīv-
prātīgi», to var nezināt varbūt vie-
nīgi tikai jaunie, bet vecākiem ļau-
diem te visam jābūt sen skaidram.»
Protams, kā jau noprotat, runa ir
par 1940. gadu;

«Latvijas armijai miltzīgā PSRS
militārā pārspeka priekšā pretoties
toreiz bija bezjēdzīgi un tādēļ, lai
vēlmiģi neizlietu asinis, bija vien ar
izmisumu jāieklājās «brīvprātīgi»
šajos PSRS apkampēnos un jā-
klūst isteni okupētiem. Arī mūsu
tautiesiem, kas tika nevainīgi re-
presēti un izsūtīti uz Sibīriju, bija
tur «svēti» jāpārkaustās, ka brauku-
ši uz turieni «brīvprātīgi».(.) Lat-
vieši savā vairākumā ir zemnieku
tauta, tā nedemonstrēja par pie-
vienošanos, bet gan, mājās sēde-
dami, pa radio ar izbrīnu klausī-
(Turpinājums 2. lpp.)

Kas notiek varen plašajā?

KĀ AUG CENAS?

Padomjuvalsti cenām ir tendence kļūst un strauji augt. Ne vienmēr tas notiek, par kārtējo pielikumu informējot tautu. Bet jūs jau paši būsiat ievērojuši, ka vairākas preces, kuras vēl vakar maksāja pieņemami, šodien jau ir pārmerīgi dārgas, ja labi ieskatāties, tad vienīgā pārmaiņa ir indekss «H», kas nozīmē jaunums. Bieži vien, lai mainītu cenu, tiek mainīts vienkārši nosaukums. Iespēju valstij iegūt lielu rubli uz ledzīvotāju rēķina ir daudz. Neliels piemērs, kā pēdējos astoņos gados ir augušas cenas precēm, kuras pārdod valsts ne kooperatīva tirzniecībā: maizei un maizes izstrādājumiem cenas augušas par 25 procentiem, gaļai un gaļas produktiem — par 20 procentiem, apaviem — par 15 procentiem, sūtajiem izstrādājumiem — par 30 procentiem, ledusskaņņiem — par 29 procentiem, viršu ziemas mēteļiem, virsajam — par 37,5 procentiem, sviestus ziemas mēteļiem — 27,6 procentiem, bet bērnu vīrsdērbem — pat par 41,4 procentiem.

Te jāpiebilst, ka plaša pieprasījuma preces, galvenokārt tās, kuras domātas bērniem un veciem cilvēkiem, tātad kurām jābūt lētākām, ražot ir neizdevīgi un to sortimenta klāsts arvien samazinās.

IZTIKAS MINIMUMS

Interesanti pavērot, kā pēdējos divdesmit gados aug iztikas minimuma robeža. Hruščova «zeltā» laikos minimālā summa, kas bija

nepieciešama, lai izdzīvotu, bija 30 rubļi. (Te jāsecina, ka šodienas varasvīri un likumdevēji, piešķirot dažādus pabalstus vecajiem cilvēkiem un daudz bērnu ģimenēm, ir vadijušies tieši pēc šīs summas, par velāka laika posma inflāciju nedomājot.) Jau septiņdesmito gadu sākumā iztikas minimums samniedz 50 rubļu robežu, bet jau pēc dažiem gadiem 70—80 rubļus. Tagad var rēķināt, ka šī summa svārstās ar simt rubļiem. Tātad varam secināt, ka turpmākajos gados, pie līdzinējās ekonomiskās situācijas, arvien dziļākā nabadzībā iesties tieši maznodrošinātie cilvēki, tie, kuri nespēj un nemāk veikli piemēroties un izsīsties uz augšu neželgajā naudas pelnīšanas cīņā.

65 MILJONI — NOZIEDZĒNIEKI!

Cik reizi no mums valsts nav vakusi dažādus ziedojumus un mēs dziļā tiecībā, ka tie saņēms Armeņijas bērnu vai Cernobīļi cietušos, esam maksājuši. Vairākkārt jau rakstīsim un runāsim, ka Armeņijai vēlītie līdzekļi (pat arzeņiju valūta) aizgājuši ne jau pie adresāta. Tagad centrālā prese publicē satricošus faktus par Cernobīļi ziedotāju summām. Tūlīt pēc aviācijas līka atvērts tautas rēķins Nr. 904 ziedojumu iemaksāšanai. Tajā pavisam saziēdoti 542 922 662 rubļi. Bet kas no šīs summas tiks pašiem cietējiem? Baltkrievija (pie tam pati šajā kontā iemaksājusi 17 miljonus). Ukraina saņēmus 395 miljonus. Bet pats kuriozākais ir tas, ka 65 miljoni tautas saziēdo-

tās naudivas ar varas orgānu svētibū izmaksāti Atomenerģētikas ministrijai... Ar motīvu — lai atlidzinātu resoram nodarītos zaudējumus. Atliek secināt, ka aviācijas vaininiekam, tātad noziedzniekam, labi samaksāts par šo vairāku tautu traģediju.

OPIJS TAUTAI

Tā apgalvo gan zinātnieki, gan pareizlīdzīgo baznīcas pārstāvji avīzes «Literaturnaja gazeta» lapupēs izvērstajā kritiķā par Kašpirovskā un Cumaka «ārstniecisko» darbību. Jau pirms vairāk nekā mēneša avīze sniedza «sensacionālu, atmakojošu materiālu — vēstuli no pacientes, kuru Kašpirovskis operēja ar teleekrāna starpniecību. Izrādās — šī sviēlete operācijas laikā, pretēji skaļi propagandētajai bezsāpju operācijai, pārcietusi elišķīgas mokas, pārcietusi tās klusejot, lai tikai nenodotu «brūnūndakteri», bet pēcopercācijas periodā rētas nav dzijušas...

Izrādās, neviena no attīstītajām Eiropas valstīm — ne Anglijā, ne Danijā, ne Holandē, ne VFR — līdzīgas teleārstēšanas nenotiek. VFR tas ir pat aizliegts ar likumu. Avīzes komentētājs ļoti koloģiski raksturojis to teļsovu, proti, «tas ir eksperiments ar miljoņiem cilvēku, kurā nav zināms iznākums, nav zināms, kā tas ietekmes viņu fizisko un morālo līdzsvaru.» Bet, kā atzīst Latvijas ekstrāsensī, latviešu mentalitātei šie seansi ir vēl nepiemērotāki.

Pirms ieslēgsm televīzoru, lai ļaistu savu māju un arī sevi Kašpirovskā garu, padomāsim, kāpēc tieši šobrīd un šajā politiskajā situācijā ievajādēties šāda «daktera» vissaviēnības ārstēšanas Informācija no «Literaturnaja gazeta» un «Veteran»

No PSRS Aizsardzības ministrijas ziņojuma

1. Sakarā ar PSRS Augstākās Padomes pieņemto likumu «Par PSRS 1990. gada valsts budžetu» PSRS Aizsardzības ministrija ziņo, ka 1990. gadā aizsardzības vajadzībām paredzēta izdevumu kopsumma sasniegs 70 975,8 miljonus rubļu jeb par 6318,4 miljoniem rubļu (8,2 procentiem) mazāk nekā 1989. gadā. Turklāt atsevišķiem izdevumu postņiem piešķirts (miljonos rubļu):

Izdevumu postņi	1990. gada
Brūņojuma un kara tehnikas iepirkšana	31 036,5
Zinātniskās pētniecības, eksperimentālie un konstruēšanas darbi	13 154,0
Armijas un flotes uzturēšana	19 323,3
Militāro objektu celtniecība	3 715,8
Pensijas karavīriem	2 440,0
Citi izdevumi	1 306,2

2. Sakarā ar organizatoriskiem pasākumiem attiecībā uz štatiem, vienpusējo samazināšanu un vidēja un mazāka darbības rādiusa raķešu likvidēšanas līguma izpildi šobrīd PSRS Brūņojatos Spekos salīdzinājuma ar agrāk publicētiem datiem notikušas būtiskas pārmaiņas — samazināties to skaitliskais sastāvs, kā arī galveno brūņojuma veidu daudzums. 1990. gada 1. janvārī PSRS Brūņoto Speku kopejais skaitliskais sastāvs būs 3 993,0 tūkstoši cilvēku.

DATI PAR PSRS STRAĒGĪSKO KODOLIDZĒKĻU DAUDZUMU

Starptinentālo ballistisko raķešu starta iekārtas	1398
tai skaitā: starta iekārtas starptinentālajām ballistikajām raķešiem ar sadalāmām individuālās novades galvām	760
Zemūdeņu ballistisko raķešu starta iekārtas	924
tai skaitā: starta iekārtas zemūdeņu ballistikajām raķešiem ar sadalāmām individuālās novades galvām	440
Kopā SBR un ZBR starta iekārtas	2322
tai skaitā: starta iekārtas starptinentālajām ballistikajām raķešiem un zemūdeņu ballistikajām raķešiem ar sadalāmām individuālās novades galvām	1200
Smagie bumbvedēji	162
tai skaitā: smagie bumbvedēji ar spānoto raķešu starta iekārtām	97
Kopā SBR, ZBR un SB starta iekārtas	2484
tai skaitā: starta iekārtas starptinentālajām ballistikajām raķešiem un zemūdeņu ballistikajām raķešiem, kas apgādātas ar sadalāmām individuālās novades galvām, un SB ar spānoto raķešu starta iekārtām	1297
Stratēģiskajos nesējos uzstādīto lādīņu kopskaits	aptuveni 10 000

kā «būsim brāji, vai es tevi nosītu!» un kur tu esi brīvs no tava pārējā. Tik pari visam, ka ne aizsniegt. Tātad patiesa demokrātijā par pastāvēt vienīgi «rūdoša kapitālisms» pasaule, kurpreti «zibens izēmētas sarkanas sviņas» šai puse jāiziet ar tā saukto sociālistisko demokrātijā.

Kad mums nu tik demokrātiski ļauj paskatīties pa aizrestoto lodzību, mums šķiet — tas ir ko vērts; acis lēljijs saules gaisma no greizā spoguļa atstaro saules zaķišus, no kuriem apžibūsi reibstam, kā esam reibūsi vairākkārt (valsts simboli, prezidentūra), riskējot atlīnāt pašreizējas varas abdikāciju. Eksaltēti pajaļojties reibuma ilūzijām, mēs upurētu Neatkarību. Būdam pari to, jo taču tādā mērķis nosprausts, censtos pēc atkarības. Mirtu, slavinādami to, kas nāve dzen: — Ave, Caesar, morituri te salutant! — gluži kā Romas gladiatori.

Nebūsim karstgalvi. Ātrums ir tik vērts, cik tas tieši pareizi virzīts. Par laimi — līdz šim aizvien laikā esam attāpūsies. Pārīgi pastāvēt uz neapstridāmību, pirms visā Latvijā nav veikta Madonas tautfrontiešu izdarīta līdzīga apātāja («Atmoda» Nr. 57), tomēr šķiet, ka tas rezultāti varetu būt visai objektīvi tautas pašreizēja noskaņojuma rādītāji. Nu jau mums pie neistās gaismas vajadzētu būt pierādusiem. Brīnumi ilgnot divpāris dienas, tad kucēnam atveras acis.

PAZIŅOJUMI

Latvijas Cilvēka tiesību aizstāvēšanas ligas Vidzemes nodaļa sanākme — 6. janvārī pl. 12 tipogrāfijas zālē. Pl. 12—13 tiks uzklusīti klātesošie iedzīvotāji un interesenti.

Nākamais numurs iznāks 17. janvārī jau nākamajā gadā.

«TĀLAVA» —

Latvijas Tautas frontes Valmieras rajona nodaļas informatīvais biļetens. Iznāk kopš 1989. gada augusta divas reizes mēnesī.

Redakcijas adrese: Adrese vēstulēm un korespondenču: 228600, Valmierā, a. k. 206. Tālrunis:

Saļikts un iespiests Valmieras tipogrāfijā «Liesma», 228600, Valmierā, Ā. Upiša ielā 7.

Ofseta tehnika. I uzsk. iespiedloksne. Redakcijas kolēģija: INESE VINKLERE (redaktore) GUNTA MATSONE GUNTIS BUKALDERS EDMUNDS KRASTINS VIESTURS LUCANS ARTORS NARBUTS ERIKS VEBERS MARIS ZARIŅŠ

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas, redakolēģijas vai LTF Valmieras rajona nodaļas vārdlīdzekļus.

Redaktore I. VINKLERE

Imperatori, gladiatori un greizie spoguļi

Lai gan esam mācīti neticēt savām acīm, tomēr šoreiz tā arī būs — Pareizās Spoguļu Rādīšanas Savienības vietā mēs rezam Greizo spoguļu karalvalsti, kur dažs atspoguļotais tik greizs, ka tas jāuzlūko gluži otrādi, kā tas saprotams no sekotājs SDK ietvarā nebūjūšs intervijā. Turklāt līdz šim galvenokārt greizie spoguļi atleloja mūsu ģimjus it tuklus — kā jau no pārtikas dzīves nereti dabūts. Turpretī nu — pārkartoties — šo spoguļu uzdevums varetu būt — aizslept slēpjamu aiz slotakāta, ar kuru palīdzību mūs saslaucītu kopā ar visiem vienā smukā čupnā.

Maskavas valsts, Krievijas ariste. Tieši ar šo sākas imperijas idejiskā augsne, kurā sakņojas

mūsdienu neioeodālā PSRS ar partokrātisko galmu. Maskavas valsts, kuru pusi savas pastāvēšanas atoveusi kariem, turpinās šodien kā mākslīgs ģeogrāfiski, ekonomiski un ideoloģiski izdevīgs (kam?) veidojums: pasaule pirmā strādnieku valsts, izēja uz pasaulē jūram... Bolševistiskās apveršus ļauj mainīt deklarātīvo platformu («Visu zemju proletarieti, savienojieties!»), bet anekvisi koloniālā politika tāpat turpinājas ar Deklarāciju par PSRS dibināšanu, ar «Vidusāzijas republiku nacionālvalstisko robežu novilkšanu», Rietumu teritoriju pievienošanu utt. Ka komunisma internacionālā kustība tiek pakārtota Krievijas varenības pieaugšanai, liecina par parasto kļuvusi vārdu un darbu ne-

atbilstība, būdībā absurda ideju noveidība. Daudzo «cilvēno misiju» gaisnotē visvairāk tieši garīgāi plāksne cietusi ir apstulbota «padomju tautai» Dienzēl — no šādas gauda simtiem piekoptās imperiskās domāšanas grūti atteikties. Ak, šī 67-gadīgās PSRS daudzsimtgadīgā politika!

Uz nelidzena pamata nav viegli uzklāt gludu spoguļvirsmu. Tik greiza imperija brūk, un triecienvilnis sasniedz arī tās vasalvalstis. Sociālistiskos iekārojumus aizsargā ar «glasnostij» un «perestroikju». Un ar spānību lāpšām.

Libertē. Egalitē. Fraternitē — pāri visam. Šie francūz revolūcijas saukļi arī tikuši greizi tulkoti, ja reiz vienlīdzība tiek saprasta kā Orvela «Dzīvnieku fermā», brālība

ŠDK • ŠDK • ŠDK • ŠDK • ŠDK • ŠDK • ŠDK • ŠDK

Kad SDK Informācijas aģentūra «Tauta Baumo» korespondentam lūdzā pārbaudīt jaunākās baumas — ka PSRS istenībā nemaz neesot PSRS (skat. iepriekš) — patiesīgumu, viņš ilgi funkcionēja, pie kā griezties, līdz atcerējās N. Gogola teikto: «Es vienmēr esmu griejis rakstīt geografiju. Šajā ģeografijā varetu redzēt, kā jāraksta vēsture.» un nolema tikties ar biedru N. Mihailovu, kuram par darbu «Pie Dzimtenes kartes» 1947. gadā piešķirta Stalina prēmija.

Nebijusi intervija

KOESPONDENTS(K). — Biedri Mihailov! Driest jūs lūgt uz nelielu interviju?

BIEDRS MIHAILOVS(M): — Ar prieku, man ļoti patik intervencijas!

K.: — PSRS šajās dienās atzīmē savu sešdesmitseptiņgadi...

M.: — Jā, kad zemeslodi apspīdēja zibēji — nogranda Oktobris, pasaules kartē iemirdzējas sarkana sviņa: kā divu laikmetu robeža, kā robeža starp pagātni un nākotni... Par milzīgās, atpalikušās zemes nabadzību, par saistītas tautas spēkiem, par neizmantotām bagātām iespējām stāstīja vecās cariskās valsts karte. Par saimniecības un kultūras uzplaukumu, par valsts atjaunošanu, par tās varenības pieaugumu, par jaunu dzīvi mums stāsta PSRS karte, Vīslie...

K.: — Vai no jūsu teiktā jāsa-

prot, ka PSRS sākās ar Oktobra revolūciju?

M.: — Jā un nē. Faktiski PSRS veidošanās tradīcijas tika aizsāktas jau Ivana IV laikos (1558.), kad sākām cirst logu uz Eiropu, Eiropa, kā jūs zināt, ir mūsu kopējās mājas. Labākais...

K.: — Vai tāda gadījumā PSRS nav imperija?

M.: — Bet, biedri... Imperiālistisko valstu ekonomiskais spēks taču balstās uz koloniālo tautu verdzīnāšanu un aplaupīšanu, bet mūsu zeme nav un nevar būt parverdizīnāšanas, nav un nevar būt atpalikušu, koloniālu nomaju. Mūsu lieh valsts aug un kļūst stiprāka...

K.: — Biedri...

M.: (pacel rādītājpirkstu): — Kapitalismam ar tā ražošanas anarhiju un krīzēm, ar bezdarbu un iekārošanas kariem bezdarb pretim stāv jauna, nesalīdzināmi plīnīgāka sabiedriskā iekārta.

K.: — Bet 1940. gada notikumi? M.: — Ilgi cieta mūsu brāļi, šķirti no mātes Dzimtenes... Stālīna gudrība, Padomju valsts spēks atdeva atpakaļ mūsu senās zemes, atkal atjaunota vēsturiskā taisnība...

K.: — Uz brīvības, brālības un vienlīdzības stāstījam?

M.: — Nu jā, Milzīgā plašumā no Karpatiem līdz Beringa jūras šaurumam ir izveidojusies un nostiprinājusies tiesības vienlīdzīgu republiku nesagraujama sadraudzība... Mūsu zemes tautas brālīga

KONKURSS

Pēdējā laikā visi tikai kritizē pagājušos padomju varas gadus. Vai tiešām viss ir tik slikti? Izsludinām konkursu ar speciālu prēmiju par rakstu, kas atspoguļos bez demagoģijas — kurā jomā mēs esam kapaši augšup labā nozīmē, kādi ir aizvadīto socialisma gadu pozitīvie momenti, salīdzinot ar Latvijas Republikas laikiem. Kas mums ir tik labs, kā nav kapitālis-

mā? Tātad — konkursa uzvarētāju gaida speciāla balva un prēmija, 228600, Valmierā, a. k. 206, «Tālava». Darbus vērtēs speciāla žūrijas komisija, kuras sastāvs tiks publicēts vēlāk.

Atkārtošana — zināšanu mētel! Un tāpēc vēlreiz zināšanai — «LIELĀ SANA» — 30. decembris pl. 18 ZET klubā! Uz tikSANOS! Orgkomiteja (SDK)